

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Lvdovici Molinæ, E Societate Iesv Theologiæ Doctoris, &
Professoris, Commentaria, In primam D. Thomæ partem**

Molina, Luis de

Lugduni, 1622

Vtrum hæc enunciatio vera sit, Paternitas est spiratio. disput. 2.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73915](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73915)

cessionis que tanquam distincta quædam à relationibus computantur. Ratio quam hoc loco reddit Torres quare non plures, quam quinque notiones constituantur, videlicet quia non sunt plura abstracta, quam illa quinque, nullius sanè est momenti. Ea namque omnia, quæ argumentis propositis notiones esse continentur. proculdubio abstracta sunt, quibus Patres sapè vtuntur.

DISPUTATIO II.

Num hæc enuntiatio vera sit. paternitas est spiratio.

Opinio D. Thomæ.

DI VVS Thomas hoc loco in responsione ad tertium negat eam esse veram. Has tamen concedit esse veras, paternitas est essentia, intellectus est voluntas, Cui placuerit, quæ Caietanus, Torres, & alij hoc loco docent, vt defendant priorem illam propositionem esse falsam, poterit eam sententiam complecti.

Spiratio vera in sensu formali affirmatur de paternitate, & spiratione.

Cæterùm cum ex Diui Thomæ sententia ac veritate, ipsa paternitas & spiratio actiua, nec re, nec ratione formali distinguantur inter se (etiam secundum esse rationis formalis relationis realis) sed tantum virtute, non video quare hæc in sensu formali non sit concedenda, paternitas est spiratio actiua: sicut hæc duæ in eodem sensu conceduntur, paternitas est essentia, intellectus est voluntas. Neque satisfacit ratio, quam hoc loco reddit Caietanus, videlicet quia paternitas & spiratio actiua differunt differentis relationis, cum vna sit ad Filium, & alia ad Spiritum sanctum, & multiplicantur secundum esse relationis (sunt namque duæ relationes) idèd hæc esse falsam, paternitas est spiratio: cum tamen illa duæ alia propositiones sint veræ. Hæc, inquam, ratio non satisfacit: neque enim paternitas & spiratio simpliciter differunt formaliter differentis relationis, sed virtute dumtaxat: neque sunt duæ relationes formaliter inter se distinctæ secundum esse relationis realis, sed virtute dumtaxat, vt articulo præcedente ostendimus, alioquin in Patre esset distinctio ex natura rei inter ea, quæ in eo sunt formaliter, quod nulla ratione est concedendum: cum ergo intellectus & voluntas sint etiam duæ rationes formales reales entis absoluti virtute inter se distinctæ, sic planè, vt non sit maior ratio, quare hæc sit falsa, paternitas est spiratio, quam hæc, intellectus est voluntas.

Quod si in hunc modum argumenteris. Paternitas est respectus ad Filium, & non ad Spiritum sanctum: spiratio verò est respectus ad Spiritum sanctum, & non ad Filium: ergo paternitas non est spiratio: neganda est consequentia: non secus atque hæc alia negatur, intellectus est id, quo Deus intelligit, & non quo vult: voluntas verò est id, quo vult, & non quo intelligit: ergo intellectus non est voluntas in Deo. Sic enim in hac secunda consequentia, quia intellectui conuenit esse principium intelligendi, vt ratione ac virtute distinguitur à voluntate, & voluntati conuenit esse principium volendi, vt similiter distinguitur ab intellectu, conceditur antecedens, & negatur consequentia, quia inferitur absolute non identitas intellectus & voluntas inter se, propterea quod in ea committatur fallacia accidentis: sic quoque cum paternitati conueniat, vt sit respectus ad Filium, vt virtute distinguitur ab spiratione actiua, & spirationi actiua conueniat, vt sit respectus ad Spiritum sanctum, vt virtute distinguitur

A à paternitate, neganda est illa prior consequentia, in qua pari ratione, committitur fallacia accidentis.

Illud tamen hoc loco est animaduertendum, sicut hæc conceditur, intellectus est voluntas, & tamen hæc negatur: attributum intellectus est attributum voluntatis, quia attributum de formali significat ens rationis, quod est aliud in intellectu, & aliud in voluntate: ita hæc esse concedendam, paternitas est spiratio, & hæc esse negandam, notio paternitatis est notio spirationis: quia simili modo vocabulum, notio, de formali significat ens rationis, quod est distinctum in paternitate ab eo, quod fundatur in spiratione actiua, estque in significatis materialibus sufficiens distinctio pro ratione significatorum formalium, vt nomè notio, dicatur pluraliter de paternitate & spiratione actiua, vt etiam de attributis diuinis quæst. 28. art. 2. disputatione 3. dictum est. Atque hoc est, quod probat exemplum Diui Thomæ, hoc loco in responsione ad tertium, vt Scotus quodlib. 5. artic. 2. egregiè notauit, & hæc in re nobiscum consentit, tametsi dissentiat, quatenus credit, inter paternitatem & spirationem actiuam esse distinctionem formalem, & ob id censet hæc, paternitas est spiratio, in sensu formali esse negandam. Quod si Diuus Thomas hoc loco solum intendit hæc esse falsam, notio paternitatis est notio spirationis actiua, hæc verò esse veram, paternitas est spiratio actiua, ab ea, quam sequimur, sententia non discrepat.

Obiectio. Solutio. Notio paternitatis nõ est notio spirationis actiua, licet paternitas sit spiratio.

ARTICVLVS IV.

Virum liceat contrariè opinari de notionibus.

NOTANDVM est, sine periculo hæresis asseuerari posse, quatuor tantum esse notiones, aut esse sex, vel plures. Neque propter eam, qui id asseueraret, excitat Diuus Thomas hæc questionem, sed propter sententiam Præpositiui, possetque eam etiam excitare propter sententiam Durandi, & alias similes. Responderetque, cum notiones non sint de numero eorum, quæ principaliter credenda proponuntur, circa quæ non solet esse ignorantia probabilis, soletque in assertionem contrarij præsumi pertinacia, ad rationem hæresis necessaria, circa notiones esse posse opiniones falsas absque periculo hæresis, dum scilicet aliqui eis opinionibus adherent, non attendentes ex eis aliquid sequi fidei contrarium. Vnde, ait, non esse eos censendos hæreticos, qui circa notiones contrarij aliquid opinati sunt, esto ex opinione alicuius eorum colligeretur aliquid fidei contrarium. Reliqua, quæ hoc loco dici poterant, commodius disputabuntur 2. 2. q. 1. dum de hæresi erit sermo.

QVÆSTIO XXXIII.

De persona patris.

ARTICVLVS I.

Virum patri competat esse principium.

DISPUTATIO I.

Differit D. Thomas deinceps de personis in particulari, ac primò de persona Patris.

I res diuinas personas, quatenus Deus sunt, vnicum esse principium rerum creaturarum, est manifestum, docetque Augustinus 5. de Trinitate c. 13. &